

delovanju nima prave razvidnosti stanovanj, kakor sem se osebno prepričal.

Tudi jaz sem dobil stanovanje, toda le na papirju. Ko sem šel v odkazano stanovanje, je bilo isto zasedeno, stranka sploh ni vedela, ali in kedar se preseli. Za stanovanjsko komisijo pa nisem bil več med živimi. Lahko sem še samo občudoval, kako se drugi nase-ljujejo v prikladnih stanovanjih, dasi so prosili mnogo pozneje za stanovanje. Pri tem sem si pa želel, da pride kdo, ki me reši prokletstva papirnatega stanovanja.

Eden izmed prizadetih.

(Op. uredništva. Naše menje je, kar je temeljno vodilo JDS, da imajo uradi enako skrbeti za vse stranke, zlasti pa še gledati, da po svojih močeh podpirajo šibkejše sloje.)

Železnica Maribor — Murska Sobota.

Z izgubo Radgone je naša država izgubila direktno zvezo Maribora in okolice s pokrajinami v Prekmurju; Nemška Avstrija je sicer v smislu St. Germainške pogodbe dolžna dopustiti neoviran promet po železnici Špilje-Gornja Radgona, ki teče večinoma po nemškem ozemlju. Toda ne smemo si prikrivati, da je to razmerje nenaravno in da v slučaju vojne nevarnosti lahko postane usodepolno za celo Prekmurje. Vsaka država mora stremeti za tem, da ustvari v vseh svojih pokrajinah čim najugodnejše prometne zveze, ki so predpogoji za vsak gospodarski napredek. To mora storiti v prvi vrsti iz gospodarskih ozirov. Ugodne prometne zveze, zlasti železnice so za državo kakor žile za človeško telo. Po teh žilah se vrši velkanski proces izmenjave blaga v državi. Ako ta proces ne funkcionira, ako so prometne zveze slabe, je celo državno in privatno gospodarstvo slabo. Država s slabimi prometnimi zvezami je obsojena v gospodarsko stagnacijo. Ne smemo prezreti tudi strateških ozirov. Ideja večnega miru je še vedno samo ideja. Namesto pravice in resnice še vlada na svetu moč in nasilje. Najboljši dokaz za to so sklepi Pariške konference, ki je zlasti nam Jugoslovanom povzročila toliko novih krivic, ki je pogazila evangelij prave svobode in enakopravnosti narodov in ki urejuje svet po starih makiavelističnih načelih spletk, laži in nasilja.

S temi dejstvi mora računati tudi naša mlada jugoslovanska država.

Ravno iz strateških ozirov pa je zveza Maribor-Sv. Lenart-Murska Sobota vitalnega pomena za našo državo. V slučaju voj-

„Brez zamere! Samo za malo časa“, je prijazno rekel, ga položil črez levo koleno in mu jih je z obrnjenim bičnikom nalagal kakor je mogel. Morate si misliti, da hlapec, ki je že par frakelnov hudičevega olja spravil pod streho, ni solil slabih klobas. In zraven je štel 1—2, 1—2, ker Koklnov voznik je prej tudi cesarja služil.

Jokajoč je prišel Peter domu. Vkljub vsem bolečinam je pojedel vso kavo in ves bider. Le vsemi se ni hotel, čeravno ga je mati k temu ljubeznivo vabila.

Čez nekaj dni so se ušesa zopet zmanjšala in klobase ena za drugo zginile. Petru se je zopet povrnila pamet in ni mu bilo težko pogoditi, da je vsemu njegovemu trpljenju bil kriv njegov register grehov.

Njegov najhujši sovražnik, grbasti kobacov Tonče je v cerkvi za njim stal in je tiho pobral papir, katerega je Peter pri prebrisanju zgubil, in koj po spovedi je šel od hiše do hiše Petrove lumparije raznašat. Za pričo je povsod pokazal list s podpisom.

Ljudje pravijo, da je bojda Peter pozneje velik del dobljenih klobas Tončeku dal in mu pri tem hrbet čisto zravnal, za kar bi mu moral prav za prav še hvaležen biti.

Če bode Peter zopet kakšno tako napravil, da se bo plačalo prijeti za pero, bode Vam, dragi bralci, to hitro naznanil Vaš udani Vošči-ga.

ne nevarnosti z Nemško Avstrijo in Mažarsko bi bil velik del Prekmurja in sosednjih obmejnih krajev brez vsake železniške zveze. To bi imelo nedogledne posledice za obrambo naše severne meje.

Za gradnjo železnic so v prvi vrsti odločilni računi o rentabiliteti. Naj se že zida železnica kot državna ali privatna, zjamčena mora biti njena rentabiliteta, ki je odvisna v prvi vrsti od množine in hitrosti blagovnega prometa. Splošno znano je, da osebni promet ne krije obratnih stroškov železnic, ampak samo tovorni promet. Gospodarske razmere v krajih, po katerih bi tekla železnica Maribor-Sv. Lenart-Murska Sobota so tako ugodne, da ni nobenega dvoma, da bi blagovni promet zjamčil rentabiliteto te proge. Ti kraji so izvanredno bogati. Za izvoz pridejo v poštev ogromne zaloge kmetijskih pridelkov (žita, sadja, vina, živine) v Prekmurju, v okrajih Ljutomer, Gornja Radgona, Sv. Lenart, Ptuj in Maribor. Čisto gotovo je, da bi bila zjamčena rentabiliteta te proge in da bi se moralo polagoma misliti tudi na gradnjo železnice Gornja Radgona-Sv. Lenart-Ptuj.

Zavedamo se, da nameravane železnice ne bo mogoče zgraditi v prvih letih. Država nima denarja. Veliki akcijski kapital pa se raje investira v drugih gospodarskih panogah, ki nesejo več dobička. Vendar je treba že sedaj sprožiti misel, da se vrše vsaj predpriprave z gradnjo bodoče železnice Maribor-Sv. Lenart-Murska Sobota. Treba je zbuditi zanimanje za to akcijo med interesenti in na odločilnih mestih.

V to svrhu je sosvet trške občine Sv. Lenart v svoji seji dne 9. avgusta 1920 soglasno sklenil sklicati na dan 26. septembra 1920 dopoldne ob 11. uri zborovanje interesentov v društveni dvorani gostilne pri Arnušu pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, da se določi program za to akcijo.

Vabimo širšo javnost, zlasti časopisje, da širi zanimanje za to akcijo.

Gospodarstvo.

Avstrija kupuje naše dinarje. Ker morajo Nemci pri nas nakupljeno žito plačevati v naši valuti, je naše ministristvo dovolilo Avstriji, da si sme nakupiti do 50 milijonov dinarjev za avstrijske krone. Avstrijska vlada pa se je zavezala, da bodo avstrijske tvrdke sprejemale nazaj svoje krone kot plačilo za blago, ki ga naroče posamezna naša ministristva.

Potniki v Nemško-Avstrijo smejo vzeti s seboj 5000 kron našega denarja.

Proračun za Slovenijo za 1920—21. Proračun letošnjega finančnega leta za našo kraljevino se giblje v visokih številkah. Finančni minister je krepko navil davčni vijak, da bi dobil pokritje za velike potrebščine, ki se zahtevajo v vseh panogah naše državne uprave. Zanimivo je za nas, kako je z našo Slovenijo v državnem proračunu. Celotni dohodki iz Slovenije so preračunjeni na 1734 milijonov kron, vsi izdatki pa na 1525 milijonov kron, torej dobrih 200 milijonov kron prebitka. Imeli bi torej več dohodkov nego izdatkov, Slovenija bi bila torej aktivna, ne pasivna. To pa mora biti v vsakem pravem gospodarstvu, ako se naj gospodarstvo vzdrži in napreduje. Za prosveto je določenih 76 milijonov, za narodno zdravje 31 milijonov, za poljedelstvo 20 in socialno politiko blizu 34 milijonov (med njimi nad 28 milijonov za invalidno skrbstvo in podpore padlih in 2.5 milijona za socialno zavarovanje.) Povprečno pride pri nas na 1 osebo 1500 K davka. Velika vsota je to! Pomisliti pa je treba, da so pri tem tudi indirektni davki (pri uvoznini, izvoznini, užitnini, monopolih itd.), ki so mnogo večji nego direktni. Na drugi strani pa moramo zopet pomisliti, da ostane denar med nami; kar na eni strani izdamo, dobimo zopet po drugi strani. Uradniki izdado svojo plačo za hrano in obleko trgovcem in obrtnikom, ki kupujejo svoje stvari dalje od

pridelovalcev. Stvar naših narodnih zastopnikov pa mora biti, da pri tem kroženju posamezni sloji prebivalstva ne trpe v primeri z drugimi preveč, nego naj se bremena razdele kolikor mogoče enakomerno in primerno gospodarski moči vsakega.

Vojna in predvojna državna posojila. Izšla je naredba finančnega ministra, važna za vse one, ki imajo vojna ali predvojna državna posojila bivše Avstrije in Ogrske. Po tej naredbi se morajo popisati, žigosati in vzeti iz obtoka obveznice vojnih posojil bivše Avstrije in Ogrske, medtem ko se obveznice predvojnih državnih posojil bivše Avstrije in Ogrske morajo popisati in žigosati. Pri nas bodo izvršili ta posel davčni uradi. Obveznice vojnih posojil morajo ti uradi popisati in odvzeti od 6. do 20. septembra t. l., obveznice predvojnih posojil pa popisati in žigosati od 6. do 25. septembra. Pri nas bo zlasti mnogo obveznic vojnega posojila. Zato opozarjamo ljudi, naj vsakdo dobro pogleda, kje in koliko ima takih obveznic ter jih naj zanese na davkarijo v določenem roku. Držati se je tega roka, ker ga ministristvo ne misli podaljšati. Kaj se zgodi z vojnimi posojili, določi naši vlada kasneje z našimi poslanci vred.

Dopisi.

Naročnike našega lista prosimo, da zaostalo naročnino takoj poravnata.

Upravništvo „PTUJSKEGA LISTA.“

Obisk. Pretekli teden je obiskal naše mesto in zlasti mestni muzej profesor Jovan Cvijić, rektor vseučilišča v Beogradu. Spremljala sta ga naša rojaka dr. Kovačić in dr. Slavič. Ta teden pa sta si ogledala naš muzej mons. Franc Bulić, ravnatelj arhološkega muzeja v Splitu, in o. Markolin Padovan, dominikanski prijor v Dubrovniku. Vsi so občudovali znamenite zbirke našega muzeja.

Odlični poseti. Včeraj nas je posetil bivši deželni predsednik Slovenije, sedanji pravosodni poverjenik g. dr. Žerjav. Tekom prihodnjih dni nas poseti naš odlični poslanec v Pragi, g. Ivan Hribar, ki je v prvi vrsti povzročil sklenitev naše obrambne pogodbe s Čehoslovaško in Romunijo. Če bo mogoče, obvestimo pravočasno naše prijatelje o tem posetu, da dostojno sprejmemo velezaslužnega g. poslanika. Že v naprej mu kličemo: „Dobrodošel!“

Za žensko podružnico CMD v Ptujju je ob priliki poseta g. dr. Žerjava nabrala gospa Emica dr. Gosakova v družbi 232 K.

Za Dijaško kuhinjo v Ptujju je nabral g. Milko Senčar na gostiji Hinka Krefta 160 K. Iskrena hvala.

Himen. Dne 18. avgusta t. l. se je poročila gospica Micika Šegova z gospodom Maksom Muršcem, trgovcem v Ptujju. Novoročenca pripadata znanim narodnim rodbinam ptujskim, vsled česar njima prav posebno prisrčno čestitamo ter njima želimo vso srečo na potu življenja. Na njihovi svatbi se je nabralo za jug. Matico 270 K.

Sestanek članov JDS se vrši prihodnjo sredo dne 1. septembra ob 8. uri zvečer v upravništvu našega lista. Razgovorimo se o aktualnih, političnih in gospodarskih vprašanjih.

Novo podjetje. V Ptujju se snuje podjetje, ki bo v začetku popravljalo telefonične, telegrafične aparate in avtomobile. Pozneje se postavi tovarna za poljedelske stroje. Podjetje bo po kapitalu in vodstvu v narodnih rokah, če tudi moramo imeti nemškega inženjerja, ki nam pripelje stroje z Dunaja in ki edini zna delo izvrševati. Neinformirani ljudje naj torej ne zabavljajo čez dobro stvar.

Propagandni odsek za zlet Sokolskega Saveza SHS v Mariboru prosi za vrnitev nabilnih pol, katere so se svoječasno vposlale na Sokolska in druga narodna društva, tvrdke in privatne osebe, ker je rok za vrnitev že potekel in ker mora propagandni odsek